

HANKEIDEAN ESITTELY (IDEAPAPERI)

Hankkeen työnimi: Savonlinnan kauppatorin kehittäminen

Strategiapohja: Etelä-Savon maakuntastrategia, Etelä-Savon alueellinen korona-selviytymissuunnitelma, Savonlinnan kaupungin strategia

Rahoitusohjelma ja viranomainen: Kansallinen rahoitus, Etelä-Savon maakuntaliitto

Hankkeen toteuttaja: Savonlinnan kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys SAKKE ry

Hankkeen tarve, tausta, ongelma:

Savonlinnan tori on ollut tunnettu vilkkaasti torikaupasta ja kiinnostavista paikallisista tuotteista sekä kiinnostavasta designista, joka on ollut helposti lähestyttävästi esillä. Kauppiaiden määrä on kuitenkin vähentynyt ja sen seurauksena torin vetovoima laskenut. Kauppiaiden määrän vähentyminen ja tarjonnan kaventuminen tarkoittaa kuihtumiskierrettä. Erikoistavarakauppiaille ei ole taattua asiakaskuntaa. Torin käyttöaste kesäisin on laskenut 70%:iin 10 vuoden takaisesta tilanteesta, jolloin kaikki halukkaat eivät mahtuneet torille. Muina vuoden aikoina käyttöaste on noin 5%.

Lyhytaikaisen toripaikan varaaminen tapahtuu tällä hetkellä sähköpostitse tai puhelimitse ja laskutus tapahtuu paikan päällä käteisellä, joten digitaalisuuteen siirtymisen aika on nyt. Pidempiaikaisten varausten maksut hoidetaan laskutuksella.

Torin nykyiset säännöt, aukioloajat ja toimintatavat vastaavat elintarviketorin toimintamallia. Vanha toimintatapa ei ole itseisarvoisesti parempi, vaan torin kehittämistä tulee arvioida käyttäjänäkökulmasta siten, että se palvelee kaupungin strategista kehittämistä erityisesti matkailun kehittämisen osalta. Nykyajan olosuhteissa klo 7 aukeava tori ei palvele varsinkaan matkailijoita, joista useimmat alkavat liikkua vastaa puolilta päivin. Torilla käyvät varttuneemmat keskustan asukkaat aamukahvilla ja elintarvikeostoksilla. Tämä ei ole riittävä kohderyhmä suurimmalle osalle torikauppiaita. Myöskään kaupunkilaisilla ei ole nykyään laajamittaisesti tapana käydä torilla. Siihen voi vaikuttaa torin tarjonnan vähäisyys ja mahdollisesti saavutettavuus. Parannetulla digitaalisella saavutettavuudella alennettaisiin kynnystä tulla torille toimimaan.

Useat vahvat trendit korostavat paikallisten tuotteiden, raaka-aineiden ja paikallista identiteettiä ilmentävien tuotteiden merkitystä sekä matkailijoille että paikallisille asukkaille. Kiinnostavien paikallistuotteiden näkyvyys ja saatavuus on usein varsin heikkoa. Matkailukaupungissa vierailevat matkailijat erityisesti etsivät autenttisuutta ja paikallisuutta. Etelä-Savossa paikallinen kestävä ja laadukas elintarvike- ja käsityö ja design-tuotanto on hyvin vahvaa. Se ei kuitenkaan ole torilla näkyvissä siten kuin se voisi. Paikalliset tuottajat ja yritykset tai heidän tuotteensa eivät syystä tai toisesta ole esillä torilla.

Torista on mahdollista kehittää vetovoimainen kaupungin kohtauspaikka ja sykkivä sydän, jonne tullaan viihtymään, kokemaan elämyksiä ja tutustumaan tuotteisiin ja palveluihin ja kokemaan autenttista paikallisuutta. Erilaiset tapahtumat ympäri vuoden houkuttelevat kävijöitä. Vähittäiskaupan rakennemuutoksen myötä tori voisi olla myös monille kuluttaja- ja verkkokauppaa tekeville paikallisille yrityksille hyvä paikka pop-up-myyntiä, omien palvelujen ja tuotteiden esittelyä sekä asiakkaiden kohtaamista varten. Kolmannen sektorin aktivointi toritoimintaan tukisi ympärivuotista torin toimintaa.

Savonlinnan keskusta on rakennettu pitkälle saariketjulle ja tori on sen keskellä kivijalkakauppoja ja matkailupalveluja yhdistävä tekijä. Aktiivinen tori on hyväksi kaupungin sekä maakunnan näkyvyydelle ja vetovoimalle.

Hankkeen tavoitteet:

Uuden ja monipuolisen eri käyttäjiä ja kauppiaita palvelevan toimintamallin kehittäminen torille ja uuden liiketoimintamallin synnyttäminen huomioiden paikalliset tuottajat ja yritykset. Torin hyödyntämisen parantaminen paikallisten yrittäjien keskuudessa.

Monipuolisen paikallisen yrittäjäkentän tuominen toritoimintaan (kulttuuri- ja tapahtumatuottajat, pienviljelijät, käsityöläiset, elintarviketuotanto, puutarhat jne.). D.O. Saimaa -tuottajien tunnettuuden lisääminen.

Kauppiaiden ja sidosryhmien sitouttaminen osallistavan suunnittelun kautta uuden konseptin toteutukseen.

Uusien kauppiaiden ja käyttäjien kartoitus.

Kauppatorin hallintamenettelyn ja säännöstön uudistaminen ja toiminnan organisoiminen luotavien yhteistyöverkostojen pohjalta

Digitalisaation tuominen toritoimintaan (viestintä, varaus, maksut)

Torin ympärivuotinen aktiivinen toiminta ja ympärivuotisen tapahtumatoiminnallisuuden suunnittelu ja pilotointi

Kaupunkikeskustan ja kivijalkakaupan elinvoiman lisääminen (EKK elinvoimaluvut)

Torin käyttäjien (asiakkaat ja kauppiat) asiakas- ja käyttäjätyytyväisyyden mittarointi ja mittaaminen

Hankkeen avulla saatujen kehitys- ja parannusideoiden koostaminen kauppatorin kehittämisen toimenpidesuunnitelmaksi 2022-2027.

Keskeiset toimenpiteet:

Benchmarking torien uudistamis- ja toimintamalleista Suomessa ja Euroopassa

Osallistavan suunnitteluprosessin toteuttaminen pilotointeja varten

Kyselyt/selvitykset asiakkaiden ja torikauppioiden odotuksista toritoiminnasta ja palveluista, palvelun laadusta

Kartoitus potentiaalisista uusista torikauppiasta ja tapahtumajärjestäjistä

Uuden konseptin pilotoinnin valmistelu

Kestävän hallinta- ja liiketoimintamallin luominen torille

Torin saneeraustarpeiden määritteleminen yhteistyössä käyttäjien ja kaupungin teknisen toimen kanssa (Kauppatorin uusi asemakaava)

Torin kehittämisen ja digitalisaation toimenpidesuunnitelma saatujen selvitysten perusteella.

Tapahtumajärjestäjän ABC torille

Toiminta-alue: Savonlinna

Kohderyhmät ja hyödynsaajat:

Savonlinnan matkailuyritykset, torikauppiat, risteily-yritykset, kulttuurituottajat, tapahtumatuottajat, keskustan kivijalkakaupat, kaupunkilaiset, matkailijat, Savonlinnan kaupunki, Torikauppiasyhdistys

Hankkeen kesto: 1.3.2021 – 30.3.2022

Kustannusarvio (palkat, ostopalvelut, muut kulut, flat rate - %palkkasummasta):

Palkat (13 kk, työaika 60%)	49 000€
Flat rate 24%	11 760€
Ostopalvelut	30 000€
Opintomatkat	5 000€
Investoinnit	10 000€
Yhteensä	105 760€

Rahoitussuunnitelma (haettava avustus /julkinen rahoitus, kuntarahoitus, muu julkinen rahoitus, yksityinen rahoitus):

Ohjelmärahoitus	80 %	84 608€
SAKKE ry ja yksityinen rahoitus	10 %	10 576€
Kaupungin rahoitus	10 %	10 576€
Yhteensä		105 760€

Henkilöresurssit: 60%

Hyödyt yrityksille:

- Torikauppiat ja yrittäjät menestyvät paremmin

- Paikalliset tuottajat, käsityöläiset ja kivijalkaliikkeet saavat uusia myynti- ja markkinointikanavia
 - Uudet yhteistyömallit paikallisten yrittäjien kanssa torilla näkyvyydestä, toimimisesta
 - Kolmannen sektorin toimijoiden aktivointi yhteistyössä yritysten kanssa
 - Mahdollistaa pop up toiminnan
- Elävä tori elävöittää koko keskustaa ja kaikki yrittäjät hyötyvät kasvavista asiakasmääristä = kaupungin elinvoima
- Tori mahdollistaa tapahtumatuotannon, joka houkuttelee keskustaan kävijöitä
- Torin digitalisointi tukee yritysten osallistamista toritoimintaan

Ohjausryhmä (ehdotus):

- Savonlinnan kaupunkikeskustan kehittämissyhdistyksen SAKKE ry:n puheenjohtaja
- Torikauppiasyhdistyksen puheenjohtaja
- Kaupungin tekninen toimi
- Kaupungin elinkeinopalvelut
- Savonlinnan seudun yrittäjien edustaja
- Osuuskauppa Suur-Savo/Sokos hotel Seurahuone
- Kesko
- Ammattiopisto Samiedu
- Savonlinnan Seudun Kolomonen ry